

Rada
Európskej únie

V Bruseli 19. júla 2021
(OR. en)

10942/21

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0230(NLE)**

**RECH 360
COMPET 565
IND 206
EDUC 259**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	16. júla 2021
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie

---

Č. dok. Kom.:	COM(2021) 407 final
Predmet:	Návrh ODPORÚČANIA RADY o Pakte pre výskum a inováciu v Európe

---

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2021) 407 final.

Príloha: COM(2021) 407 final

V Bruseli 16. 7. 2021
COM(2021) 407 final

2021/0230 (NLE)

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

o Pakte pre výskum a inováciu v Európe

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôkazy získané za 20 rokov uskutočňovania európskeho výskumného priestoru (EVP) svedčia o tom, že hoci EVP prispel k významným úspechom v oblastiach, ako sú výskumné infraštruktúry, otvorená veda, medzinárodná spolupráca, rodová rovnováha vo výskume a inovácii, spoločné programovanie a mobilita výskumníkov, je potrebné ďalšie úsilie.

Komisia 30. septembra 2020 prijala oznámenie o novom EVP pre výskum a inovácie [COM(2020) 628 final] s cieľom zaviesť nový európsky výskumný priestor schopný dosiahnuť ambiciózny cieľ úspešného prechodu na udržateľnú, digitálnu a odolnú Európu a lepšie sa pripraviť na budúcnosť.

V oznámení z roku 2020 sa vyzýva¹ na prehĺbenie EVP s cieľom posunúť sa od koordinácie vnútroštátnych politík k hlbšej integrácii medzi týmito politikami. Vyzýva sa v ňom na mobilizáciu členských štátov na základe kľúčových zásad a hodnôt a na identifikáciu prioritných oblastí z hľadiska spoločných opatrení. Je to relevantné v čase, keď sa vyžaduje zvýšené a cielenejšie financovanie z vnútroštátnych zdrojov a reformy, najmä vzhľadom na pandémiu, s cieľom urýchliť dvojakú, ekologickú a digitálnu transformáciu.

Výskum a inovácia sú prevažne vo vnútroštátnej právomoci, a preto sa budovanie európskeho výskumného priestoru vo veľkej miere opiera o vnútroštátne politické reformy a vnútroštátne iniciatívy. V Pakte pre výskum a inováciu v Európe sa stanovujú spoločne dohodnuté hodnoty a zásady a identifikujú sa oblasti, v ktorých budú členské štáty spoločne vyvíjať prioritné opatrenia, čím podporia dosahovanie vízie a plnenie cieľov nového EVP.

V záujme podporení vykonávania vnútroštátnych politík EVP sa tento pakt zakladá na i) spoločných zásadách a hodnotách EÚ v oblasti výskumu a inovácie; ii) spoločných prioritných oblastiach opatrení; iii) investíciách a reformách uskutočňovaných na základe spoločne dohodnutých dobrovoľných cieľov; ako aj na iv) zjednodušenej koordinácii politík a procese monitorovania. Spojenie týchto prvkov v jednom právnom akte opätovne potvrdí politický záväzok členských štátov mobilizovať svoje politiky v oblasti výskumu a inovácie so zameraním na výzvy, ktorým dnes Európa čelí, najmä dvojakej transformácii a obnove po pandémii. Takisto bude usmerňovať a aktualizovať nové politické smerovanie a pomáhať monitorovať a hodnotiť dosiahnutý pokrok.

Pakt zároveň vytvorí základ pre úsilie EÚ ísť príkladom na medzinárodnej scéne a presadzovať rovnaké podmienky na základe reciprocity v zmysle základných hodnôt, ako sa uvádza v oznámení Komisie o globálnom prístupe k výskumu a inováciám².

Navrhuje sa, aby mal pakt podobu jednej nezáväznej iniciatívy, a to odporúčania Rady, ktoré bude odzrkadľovať spoločnú ambíciu pokročiť v realizácii nového EVP.

---

¹ V oznámení COM(2020) 628 final sa navrhujú štyri strategické ciele v snahe zabezpečiť, aby nový EVP obstál v budúcich výzvach: i) prioritou investícií a reforiem; ii) zlepšiť prístup k excelentnosti; iii) premietnuť výsledky výskumu a inovácie do hospodárstva; iv) prehĺbiť EVP.

² COM(2021) 252 final.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tejto iniciatívy je článok 182 ods. 5 a článok 292 ZFEÚ. V súlade s článkom 292 ZFEÚ môže Rada prijímať odporúčania a uznáva sa na návrh Komisie vo všetkých prípadoch, v ktorých zmluvy ustanovujú, že musí prijímať akty na návrh Komisie. V súlade s článkom 179 ZFEÚ bude cieľom činnosti Únie posilňovať svoju vedeckú a technickú základňu prostredníctvom vytvorenia európskeho výskumného priestoru, v ktorom sa voľne pohybujú vedci, vedecké poznatky a technológie, a podporovať zvyšovanie jej konkurencieschopnosti vrátane konkurencieschopnosti jej priemyslu za podpory všetkých výskumných činností, ktoré sa pokladajú za potrebné.

V súlade s článkom 181 ZFEÚ Európska únia a členské štáty musia koordinovať svoje činnosti v oblasti výskumu a technologického rozvoja s cieľom zabezpečiť vzájomný súlad vnútroštátnych politík a politiky Únie. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi môže vyvinúť akékoľvek užitočné podnety na podporu koordinácie, najmä iniciatívy zamerané na vydanie usmernení a stanovenie ukazovateľov, organizovanie výmeny najlepšej praxe a prípravu potrebných prvkov na pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie. Európsky parlament o tom musí byť v plnom rozsahu informovaný.

V súlade s článkom 182 ods. 5 majú Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom a po porade s Hospodárskym a sociálnym výborom možnosť ustanoviť opatrenia potrebné na uskutočnenie európskeho výskumného priestoru ako doplnok k činnostiam plánovaným v rámci viacročného rámcového programu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Cieľom európskeho výskumného priestoru je vytvoriť oblasť, v ktorej sa „voľne pohybujú vedci, vedecké poznatky a technológie“ (článok 179 ZFEÚ). Ako iniciatíva s viacúrovňovým riadením, ktorou sa vykonáva celovládny prístup, čím sa zabezpečuje, aby politiky boli zosúladené na jednotlivých úrovniach riadenia a vo všetkých politických oblastiach, je v súlade so zásadou subsidiarity. Rešpektuje právomoci členských štátov v tejto oblasti a zároveň je jeho cieľom zabezpečiť, aby politiky v oblasti výskumu a inovácie fungovali v úzkej súčinnosti na všetkých úrovniach verejnej správy (miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a celosvetovej), pričom sa ním zavádzajú iniciatívy vytvárajúce väčšinu pridanej hodnoty EÚ na európskej úrovni, ktorá je prepojená s politickými reakciami na vnútroštátnej a regionálnej úrovni a nadväzuje na ne. Zásada subsidiarity sa preto uplatňuje, keďže návrh nepatrí do výlučnej právomoci Európskej únie.

• Proporcionalita

Navrhované opatrenia sú primerané z hľadiska sledovaného cieľa. Návrh podporuje dosahovanie cieľov nového európskeho výskumného priestoru. Dopĺňa úsilie členských štátov vytvoriť excelentný výskumný priestor zameraný na výskumníkov a vplyv a založený na hodnotách. Návrh rešpektuje postupy členských štátov a uplatňuje diferencovaný prístup zohľadňujúci odlišnú hospodársku, finančnú a sociálnu situáciu členských štátov, ako aj rozmanitosť systémov výskumu a príslušných inštitúcií a organizácií. Uznáva sa v ňom, že odlišné vnútroštátne, regionálne alebo miestne podmienky by mohli viesť k rozdielnemu vykonávaniu navrhovaného odporúčania.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Pri niekoľkých príležitostiach sa získali názory viacerých zainteresovaných strán. Komisii poskytuje poradenstvo najmä fórum EVP pre transformáciu (zriadené ako neformálna expertná skupina Komisie), ktoré umožňuje štruktúrovaným spôsobom zohľadňovať názory členských štátov a zainteresovaných strán. Príslušné zainteresované strany a zastrešujúce organizácie boli vyzvané, aby vyjadrili svoj názor (napr. na seminároch 20. apríla a 25. mája 2021) a ich názory sa náležite zohľadňujú.

Takisto sa uskutočnila verejná konzultácia od 15. apríla do 13. mája 2021 s cieľom zhromaždiť názory širokej verejnosti.

Keďže táto iniciatíva sa ustanovuje v nedávnom oznámení Komisie o novom EVP pre výskum a inovácie [COM(2020) 628 final], vo veľkej miere vychádza z analytickej práce a dôkazov, na ktorých sa zakladá oznámenie o novom európskom výskumnom priestore [SWD(2020) 214 final].

- **Posúdenie vplyvu**

Nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu, keďže v pripojenom pláne sa uvádza, že táto iniciatíva sa stanovila v oznámení Komisie o novom EVP pre výskum a inovácie [COM(2020) 628 final]. Preto vo veľkej miere vychádza z analytickej práce a dôkazov, na ktorých je založené oznámenie o novom európskom výskumnom priestore [SWD(2020) 214 final].

4. VPLYV NA ROZPOČET

Neuplatňuje sa

5. ĎALŠIE PRVKY

Neuplatňuje sa

Návrh

ODPORÚČANIE RADY

o Pakte pre výskum a inováciu v Európe

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 182 ods. 5 a článok 292 prvú a druhú vetu,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Komisia 30. septembra 2020 prijala oznámenie o novom EVP pre výskum a inovácie³, v ktorom stanovuje novú víziu pre európsky výskumný priestor (EVP) a oznamuje zámer navrhnuť Pakt pre výskum a inováciu v Európe.
- (2) V záveroch Rady o novom európskom výskumnom priestore prijatých 1. decembra 2020⁴ sa Komisia a členské štáty vyzývajú, aby v roku 2021 vypracovali politický program EVP a model viacúrovňového riadenia s cieľom realizovať nový Európsky výskumný priestor.
- (3) Za posledných dvadsať rokov uskutočňovanie európskeho výskumného priestoru prispelo k viacerým významným úspechom v oblastiach, ako sú výskumné infraštruktúry, otvorená veda, medzinárodná spolupráca, rodová rovnováha vo výskume a inovácii, spoločné programovanie, kariéry vo výskume a mobilita výskumníkov. Pokrok v investovaní do výskumu a inovácie sa však v poslednom čase spomalil a je potrebné väčšie úsilie na zvrátenie tohto trendu.
- (4) V záujme riešenia celosvetových výziev by sa v rámci medzinárodnej spolupráce v celom EVP mali zohľadňovať priority v oblasti vonkajších vzťahov Únie, pričom by sa táto spolupráca mala zakladať na multilateralizme a zámernej otvorenosti a mali by sa ňou presadzovať rovnaké podmienky a reciprocita v zmysle základných hodnôt a spoločných rámcových podmienok.
- (5) Aby sa mohol realizovať EVP, ktorý obстоjí v budúcnosti, treba sa posunúť od koncepcie koordinácie k hlbšej integrácii medzi vnútroštátnymi politikami. V oznámení Komisie o novom EVP pre výskum a inovácie sa preto vyzýva na mobilizáciu členských štátov na základe kľúčových zásad a hodnôt a na identifikáciu spoločných prioritných oblastí činnosti. To je mimoriadne relevantné v čase, keď sa vyžaduje zvýšené a cielenejšie financovanie z vnútroštátnych zdrojov a reformy, aby

---

³ COM(2020) 628 final.

⁴ 13567/20.

sa urýchlila dvojaká, ekologická a digitálna transformácia a aby sa plnili ciele Parížskej dohody v súlade s cieľmi Európskej zelenej dohody.

- (6) Na opätovné potvrdenie pevných základov pre výskum a inováciu v Únii je potrebný spoločný súbor zásad a hodnôt, ktorým sa vyzdvihujú hodnoty (etika a integrita, sloboda vedeckého výskumu, rodová rovnosť a rovnosť príležitostí), stanovujú lepšie pracovné podmienky (voľný pohyb výskumníkov, poznatkov a technológií, snaha o excelentnosť, vytváranie hodnoty) a zintenzívňuje sa spolupráca (koordinácia, súdržnosť, záväzok, celosvetový dosah, inkluzívnosť, spoločenská zodpovednosť).
- (7) Spoločne dohodnuté spoločné prioritné oblasti by mali zainteresovaným stranám jasne naznačovať oblasti a opatrenia, ktoré Únia a členské štáty považujú za svoje spoločné priority a v ktorých sa zaväzujú k spolupráci, ktorej výsledkom bude stabilný rámec pre tvorcov politík, verejných poskytovateľov financií, súkromných investorov a realizátorov.
- (8) Aby sa investície a reformy stali prioritou, členské štáty by mali opätovne potvrdiť cieľ investovať 3 % HDP EÚ do výskumu a vývoja a aktualizovať tento cieľ tak, aby odrážal nové priority Únie, a to vrátane nového cieľa koordinovane dosiahnuť do roku 2030 podporu z verejných zdrojov vo výške 1,25 % HDP EÚ, s cieľom zmobilizovať a stimulovať súkromné investície. Členské štáty by takisto mali dobrovoľne vyhradiť do roku 2030 5 % verejných finančných prostriedkov určených na výskum a vývoj na spoločné programy a európske partnerstvá. Členské štáty, ktoré zaostávajú za priemernými investíciami do výskumu a vývoja v Únii vyjadrenými ako percentuálny podiel HDP, by mali zamerať svoje investičné úsilie na zvýšenie svojich celkových investícií do výskumu a vývoja v nasledujúcich piatich rokoch o 50 %.
- (9) Posilnenie EVP si vyžaduje užšiu spoluprácu medzi Európskou komisiou a členskými štátmi. To možno dosiahnuť zriadením zjednodušeného monitorovacieho a koordinačného systému na vzájomné učenie a zintenzívnenie dvojstranného dialógu.
- (10) V záujme posilnenia vnútroštátnych systémov výskumu a inovácie a zvýšenia ich vplyvu na úrovni Únie by sa mala zabezpečiť koordinácia investícií a reforiem Únie a vnútroštátnych investícií a reforiem: zatiaľ čo vnútroštátne politiky v oblasti výskumu a inovácie stimulujú vývoj vnútroštátnych systémov smerujúci k plneniu vnútroštátnych cieľov, takisto prispievajú k cieľom EVP a ďalším spoločným prioritám Únie v strategických oblastiach spoločného záujmu,

TÝMTO ODPORÚČA ČLENSKÝM ŠTÁTOM:

1. HODNOTY A ZÁSADY V OBLASTI VÝSKUMU A INOVÁCIE

1. Prijat' spoločný súbor hodnôt a zásad v oblasti výskumu a inovácie v Únii, ako sa uvádza ďalej v texte, a uplatňovať ich vo svojich vnútorných systémoch výskumu a inovácie v úzkej spolupráci so zainteresovanými stranami. Tieto hodnoty a zásady by členské štáty a Únia takisto mali presadzovať vo svojich vzťahoch s tretími krajinami s cieľom dosiahnuť rovnaké podmienky a spoločné rámcové podmienky.

Dodržiavanie hodnôt

- a) **Etika a integrita vo výskume a v inovácii:** výskumníci, výskumné postupy a systém výskumu a inovácie celkovo by mali dodržiavať a spĺňať prísne etické pravidlá a postupy a pravidlá a postupy integrity, ktoré sú základom zodpovedného a dôveryhodného výskumu bez nevhodných vplyvov, čo je predpokladom na dosiahnutie excelentnosti, a sú základom zodpovednosti výskumníkov mať sa na pozore pred zaujatosťou a skracovaním metodických postupov;
- b) **Sloboda vedeckého výskumu:** ako súčasť vedeckej kultúry, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou EVP a nevyhnutnou podmienkou na to, aby výskumníci mohli slobodne formulovať svoje výskumné otázky, teórie a metódy otvoreným a bezpečným spôsobom a aby mohli vytvárať, vymieňať si a rozširovať poznatky, údaje a ďalšie výsledky;
- c) **Rodová rovnosť a rovnosť príležitostí:** zahŕňa rodovú rovnováhu vo výskumných tímoch na všetkých úrovniach, rodovú rovnováhu pri rozhodovaní a začlenenie rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácie a zohľadňovanie rozmanitosti v širšom zmysle slova vrátane rodovej, etnickej a sociálnej rozmanitosti, osôb so zdravotným postihnutím a boja proti diskriminácií z rôznych dôvodov a i.;

Lepšia spolupráca

- d) **Voľný pohyb:** výskumníkov a podporných zamestnancov, vedeckých poznatkov a technológií; zahŕňa to výmenu vedeckých poznatkov, údajov a nástrojov čo najskôr, najmä prostredníctvom postupov otvorenej vedy, lákavé kariéry založené na zásluhách, uznávanie zručností výskumníkov a technických pracovníkov, zlepšovanie rámcových podmienok mobility výskumníkov a podporovanie výmen medzi akademickou sférou a priemyslom (ako aj inými sektormi) a šírenie inovácie a otvoreného prístupu k výskumným infraštruktúram, technologickým infraštruktúram a ich službám;
- e) **Snaha o excelentnosť:** znamená záväzok plánovať, uskutočňovať alebo podporovať výskum čo najvyššej kvality s cieľom dosiahnuť a oceňovať excelentnosť ako predpoklad vedeckého, technologického, hospodárskeho, politického a spoločenského vplyvu a rozširovať celkovú vedomostnú základňu Európy. Vyplýva z toho, že cieľom verejnej podpory výskumu a inovácie by malo byť vyberať a financovať nápady vysokej kvality, pričom kvalita znamená, že výskum je na svetovej úrovni, prináša otvorené, overiteľné a reprodukovateľné výsledky a uskutočňuje sa prostredníctvom transparentných výskumných postupov a metodík a riadením výskumu, ktorý umožňuje systematické opätovné využívanie predchádzajúcich výsledkov. Systém posudzovania výskumu uplatniteľný na výskum, výskumníkov, tímy a inštitúcie by mal spĺňať túto zásadu a náležite oceňovať kvalitu; verejnou podporou by sa mala zabezpečiť správna rovnováha medzi výskumom „motivovaným túžbou po poznatkoch“ a „cieľovo orientovaným výskumom“;
- f) **Vytváranie hodnoty:** znamená to zvýšiť vplyv výskumu a inovácie premenou vedúcej pozície Európy v oblasti tvorby poznatkov na relevantné a udržateľné

výrobky, služby, postupy a riešenia, ktoré podporujú blahobyť občanov, hospodársku prosperitu, otvorenú inováciu, tvorbu politík založenú na dôkazoch a otvorenú strategickú autonómiu; zahŕňa to okrem iného činnosť v rámci rôznych politík, podporu silnejšieho prepojenia medzi aktérmi v multidisciplinárnej a medziodvetvovej spolupráci a podporu základného výskumu založeného na iniciatíve vedcov a jeho úlohu pri dosahovaní prelomových objavov a rozvoji širokej vedomostnej základne;

Spolupráca

- g) **Koordinácia, súdržnosť a záväzok:** v rámci ktorých členské štáty vnášajú do vnútroštátnych politík v oblasti výskumu a inovácie európsky rozmer a zabezpečujú vnútroštátnu akceptáciu a záväzok k úspešnému vykonávaniu priorit EVP. Členské štáty s pomocou Únie koordinujú svoje politiky a programy v oblasti výskumu a inovácie v oblastiach spoločného záujmu, a to aj zabezpečením komplementárnosti s rámcovými programami EÚ pre výskum a inováciu, čím umožňujú nadnárodnú spoluprácu v EVP, a zameriavajú investície do výskumu a inovácie a reformy na dosiahnutie EVP a urýchlenie ekologickej a digitálnej transformácie;
- h) **Celosvetový dosah:** členské štáty sa zapájajú do vzájomne prínosnej spolupráce a spoločných činností v oblasti výskumu a inovácie s partnermi z tretích krajín a regiónov na základe hodnôt a zásad Únie stanovených v tomto pakte, cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja a ďalších príslušných medzinárodných nástrojov;
- i) **Inkluzívnosť:** členské štáty by sa mali usilovať rozvíjať celý potenciál EVP, aby boli konkurencieschopné na celosvetovej úrovni; preto by členské štáty a regióny s nižšou výkonnosťou mali zintenzívniť svoje úsilie, aby zlepšili výkonnosť a veľkosť svojich systémov výskumu a inovácie a rozvíjali svoje kapacity, ľudské aj infraštruktúrne, a to aj zabezpečením synergií medzi financovaním z vnútroštátnych zdrojov a financovaním zo zdrojov Únie. Na úrovni Únie by sa malo podporovať úsilie prepájať realizátorov výskumu a inovácie z regiónov s nižšou výkonnosťou s excelentnými európskymi sieťami v celej únii;
- j) **Spoločenská zodpovednosť:** usilovať sa reagovať na potreby spoločnosti s cieľom rozšíriť kolektívne kapacity a dosiahnuť väčší spoločenský vplyv a zvýšiť dôveru vo vedu a v inováciu zapojením zainteresovaných strán, miestnych komunit a občanov do navrhovania a vykonávania politík v oblasti výskumu a inovácie a zabezpečením toho, aby boli politiky pružné a dokázali sa prispôbiť nečakaným výzvam.

2. PRIORITNÉ OBLASTI SPOLOČNÝCH OPATRENÍ

- 2. Dohodnúť sa na nasledujúcich prioritných oblastiach spoločných opatrení na podporu EVP, na základe ktorých sa navrhnu opatrenia v politickom programe EVP, na ktorých sa dohodne Komisia a členské štáty. Týmto opatreniami by sa malo zabezpečiť úzke zosúladenie so spoločne dohodnutými zásadami a s hodnotami v oblasti výskumu a inovácie v únii uvádzanými v tomto odporúčaní, ako aj ich náležitá podpora:

Prehľad skutočne fungujúceho vnútorného trhu znalostí

- a) **Otvorená veda:** Podporovať kultúru skutočne otvorenej vedy v celej Únii vrátane presadzovania otvoreného prístupu k akademickým publikáciám a výskumným údajom⁵ a šírenie a uplatňovanie zásad a postupov otvorenej vedy s prihliadnutím na disciplinárne a kultúrne rozdiely vrátane viacjazyčnosti, podpory rozvoja zručností otvorenej vedy a ďalšieho rozvoja a začleňovania opornej digitálnej infraštruktúry a služieb;
- b) **Výskumné infraštruktúry:** Ďalej rozvíjať otvorený prístup k európskym a vnútroštátnym výskumným infraštruktúram vrátane elektronických infraštruktúr, ich integračnú funkciu vo vedomostnom a v inovačnom ekosystéme a ich potenciál v súvislosti s vytváraním partnerstiev a so združovaním zdrojov a pripojenia k európskemu cloudu pre otvorenú vedu a lepšie ich využívať. Pomôže to zvýšiť konkurencieschopnosť európskej vedy na celosvetovej úrovni, prispeje k zmenšeniu medzier vo výskume a v inovácii a podporí inkluzívnosť v rámci EVP; okrem iného si to bude vyžadovať využitie širšej škály zdrojov financovania výskumných infraštruktúr patriacich k svetovej špičke a preskúmanie nových spôsobov financovania nadnárodného a virtuálneho prístupu;
- c) **Rodová rovnosť, rovnosť príležitostí a inkluzívnosť:** Podporovať širšie zapájanie žien do vedy a inovácie a usilovať sa o odstránenie nerovností bez ohľadu na pohlavie, rasový alebo etnický pôvod, náboženské vyznanie alebo presvedčenie, zdravotné postihnutie, vek alebo sexuálnu orientáciu;
- d) **Kariéry a mobilita výskumníkov a systém posudzovania výskumu a systém odmien:** Zabezpečiť väčšie uznanie kariér výskumníkov, zatriktívniť ich kariéry a poskytnúť im odbornú prípravu a zručnosti potrebné na uspokojenie meniacich sa potrieb úlohy výskumníka v celej Únii; nadviazať na kľúčové programy, napríklad akcie Marie Curie-Sklódowskej, a zabezpečiť súlad s nimi, čo sa dosiahne vytvorením stabilných, atraktívnych, inkluzívnych, podporných a transparentných pracovných podmienok a podmienok zamestnávania a poskytnutím jasných, známych kariérnych dráh a usmernení umožňujúcich prijímať informované rozhodnutia v oblasti kariéry; posilniť vyvážený pohyb výskumníkov v celej Únii, ako aj medzi jednotlivými sektormi a verejnými správami; zvýšiť atraktívnosť s cieľom prilákať talenty z celého sveta. Ďalej rozvíjať súčasný systém posudzovania výskumu uplatniteľný na výskum, výskumníkov, tímy a inštitúcie s cieľom oceňovať kvalitu, vplyv, postupy otvorenej vedy, vedúce postavenie a spoluprácu so spoločnosťou a s priemyslom; zohľadňovať širokú škálu výskumných výstupov a činností a umožňovať rozmanité kariérne dráhy. V rámci systémov odmien by sa mala venovať náležitá pozornosť zabezpečeniu transparentnosti, predchádzaniu zaujatosti, diskriminácii a nespravodlivému zaobchádzaniu. To by sa malo preukazovať používaním vhodných ukazovateľov;
- e) **Valorizácia poznatkov:** Zintenzívniť spoluprácu a prepojenia medzi aktérmi v oblasti výskumu a inovácie, a to aj tými, ktorí v súčasnosti nie sú aktívni,

---

⁵ T. j. v súlade so zásadou „také otvorené, ako je len možné, také uzavreté, ako je potrebné“.

a lepšie koordinovať politiky a programy na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni, a to najmä prostredníctvom rámcov pre valorizáciu poznatkov, využívanie výsledkov výskumu, zvyšovanie úrovne zručností a riadenie duševného majetku;

- f) **Globálna angažovanosť:** Vypracovať súdržnú stratégiu globálnej angažovanosti a spoločné nástroje, ktoré budú podporovať spoločné európske hodnoty a zásady v oblasti výskumu a inovácie z hľadiska medzinárodnej spolupráce a ťažiť z atraktívnosti európskeho výskumu; zabezpečiť strategickú autonómiu Európy v oblasti vedy a inovácie a zároveň zachovať otvorené hospodárstvo; presadzovať rovnaké podmienky a reciprocitu v zmysle základných hodnôt; zlepšiť výskumné a inovatívne partnerstvá a posilniť spoluprácu s tretími krajinami a regionálnymi organizáciami;

Spoločné riešenie výziev, ktoré predstavuje dvojitá, ekologická a digitálna transformácia, a zvýšenie účasti spoločnosti v EVP

- g) **Opatrenia EVP zamerané na výzvy:** v rámci ktorých Komisia a členské štáty vrátane ich regiónov, miest a obcí užšie spolupracujú s cieľom stimulovať navrhovanie a vykonávanie odolnejších a udržateľnejších odvetvových politík na podporu riešení založených na výskume a inovácii a zmiernenie potenciálnych hrozieb; tieto opatrenia môžu mať rôzne podoby spolupráce, ako sú napríklad misie v rámci programu Horizont Európa, európske partnerstvá vrátane znalostných a inovačných spoločenstiev EIT (ZIS EIT), iniciatívy spoločnej tvorby programov, podpora viacstranných aliancií a iné, pričom by sa mohli zaviesť opatrenia na riešenie nových a pretrvávajúcich výziev, ako je zmena klímy, energetická a digitálna transformácia, migrácia, znečistenie plastmi, rakovina alebo ohrozenie verejného zdravia; tieto opatrenia by mali nadväzovať na prínos celej škály disciplín, a tak umožniť komplexné riešenie výziev; môžu čerpať zo skúseností získaných na základe existujúcich koordinačných iniciatív, napríklad strategického plánu pre energetické technológie a iniciatívy ERAvsCorona, ktorá preukázala dôležitosť využívania spoločnej sily prostredníctvom úzkej koordinácie, spoločného navrhovania, spolupráce, spoločného využívania údajov a spoločného financovania medzi Úniou, členskými štátmi a pridruženými krajinami v záujme rýchleho pokroku v reakcii na spoločný cieľ;
- h) **Synergie medzi politikou v oblasti výskumu a inovácie, vzdelávaním a programom EÚ v oblasti zručností:** Výskum a inovácia a (vysokoškolské) vzdelávanie sú kľúčovými hnacími silami inovácie a tvorby, šírenia a využívania poznatkov. Vyžadujú sa opatrenia na rozvíjanie a využívanie synergií medzi EVP a európskym priestorom vysokoškolského vzdelávania (EHEA), a to najmä prostredníctvom inštitúcií vysokoškolského vzdelávania a výskumných infraštruktúr vrátane elektronických infraštruktúr, ako aj Európskym inovačným a technologickým inštitútom a jeho znalostnými a inovačnými spoločenstvami (ZIS EIT); na poskytovanie pomoci a podpory príslušným zainteresovaným stranám pri prechode systému vysokoškolského vzdelávania na intenzívnejšiu spoluprácu, začlenenie, excelentnosť a digitalizáciu, a to okrem iného podporou ďalšieho rozvoja iniciatívy „Európske univerzity“ na testovanie moderných a inkluzívnych inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v Únii orientovaných na budúcnosť; ako aj na

rozvoj a vykonávanie iniciatív, ktorých cieľom je poskytnúť výskumníkom všetky zručnosti potrebné pre trh práce a zvyšovať úroveň zručností a rekvalifikovať cieľnou odbornou prípravou;

- i) **Synergie medzi politikou v oblasti výskumu a inovácie a priemyselnou politikou zamerané na posilnenie inovačných ekosystémov:** Výskum a inovácia a pružný priemysel predstavujú dve kľúčové hnacie sily konkurencieschopnosti a otvorenej strategickej autonómie. Preto sa vyžadujú opatrenia na rozvíjanie a využívanie synergií medzi EVP a aktualizovanou priemyselnou stratégiou⁶, a to najmä prostredníctvom výskumných a technologických infraštruktúr, inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, partnerstiev programu Horizont Európa vrátane ZIS EIT, priemyselných aliancií a spoločných priemyselných technologických plánov (od základného výskumu po zavádzanie) v kľúčových strategických oblastiach; tieto opatrenia by sa mali navrhovať spolu s členskými štátmi, priemyslom (vrátane MSP) a ďalšími zainteresovanými stranami v oblasti výskumu a inovácie a mali by sa prioritne zameriavať na konkrétne technologické oblasti, čím prispievajú k zosúladeniu verejných a súkromných investícií;
- j) **Aktívnejšie zapájanie občanov a spoločnosti do výskumu a inovácie vo všetkých ich rozmeroch:** napr. prínos názorov a zapojenia občanov a schopnosť využívať výhody, ktoré z nich vyplývajú, zvýši informovanosť o prínosoch a vplyve výskumu a inovácie na každodenný život ľudí, zabezpečí väčšiu rozmanitosť prístupov k navrhovaniu a vykonávaniu politiky v oblasti výskumu a inovácie a zvýši relevantnosť výskumu a inovácie pre spoločnosť, a to najmä zabezpečením toho, aby boli pre občanov prijateľnejšie a aby boli nové riešenia cenovo dostupnejšie;

Zvýšenie prístupu k excelentnosti v oblasti výskumu a inovácie v celej Únii

- k) **Viac investícií a reforiem v krajinách a regiónoch s nižšou výkonnosťou v oblasti výskumu a inovácie:** znamená to mobilizovať finančné prostriedky Únie a vnútroštátne finančné prostriedky na účely investovania do výskumu a inovácie v kombinácii s podporou a pomocou pri uskutočňovaní potrebných reforiem v oblasti výskumu a inovácie;
- l) **Synergie medzi programami financovania Únie a národnými a regionálnymi programami financovania:** treba podporovať a zlepšovať synergie medzi programami financovania Únie a národnými a regionálnymi systémami financovania výskumu a inovácie, a to najmä medzi programom Horizont Európa, politikou súdržnosti a Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti.
- m) Zintenzívnené prepojenia týkajúce sa spolupráce a začlenenie organizácií uskutočňujúcich výskum z krajín s nižšou výkonnosťou v oblasti výskumu a inovácie do európskych vedeckých sietí a inovačných ekosystémov na základe excelentnosti;

---

⁶ Aktualizácia novej priemyselnej stratégie na rok 2020: Budovanie silnejšieho vnútorného trhu pre obnovu Európy [COM(2021) 350 final].

Pokrok v zosúladených investíciách a reformách v oblasti výskumu a inovácie

- n) Podporovať stanovenie dlhodobých investícií a politických reforiem v oblasti výskumu a inovácie ako priorít a ich zabezpečovanie: na všetkých úrovniach riadenia (úroveň Únie, vnútroštátna a regionálna úroveň) vrátane experimentálnych regulačných prostredí a doložiek o experimentálnom režime; ich navrhovanie, vykonávanie a posudzovanie by sa malo uskutočňovať zároveň, aby sa maximalizovali synergie a vplyv;
- o) **Koordinácia investícií do výskumu a inovácie:** podporovaním identifikácie a napĺňania potenciálu na koordinované investície a reformy s cieľom posilniť rozmer EVP na všetkých úrovniach riadenia v Únii a maximalizovať jeho vplyv v prospech systémov vedy a inovácie Únie.

3. PRIORITA INVESTÍCIÍ A REFORIEM

3. Prioritne sa sústreďovať na investície a reformy, ktoré sa zaoberajú prioritami EVP a vytvárajú potrebné podmienky a podporu pre väčšie investície do súkromného výskumu a inovácie na vnútroštátnej a regionálnej úrovni stanovením realistických, ale ambiciózných dobrovoľných cieľov v oblasti investícií do výskumu a vývoja na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni:

- a) Verejné výdavky na výskum a vývoj a súkromné investície do výskumu a inovácie si vyžadujú vhodný politický a regulačný rámec, ktorým sa maximalizuje ich účinnosť a efektívnosť a zabezpečí hospodársky a sociálny vplyv; a naopak, reforma politického rámca pre výskum a inováciu alebo vykonávanie transformačného programu si vyžaduje mobilizáciu primeraných zdrojov (napr. finančných prostriedkov, ľudských zdrojov, zručností, výskumných pozícií), aby sa stimulovala zmena a zlepšila sa výkonnosť a výstupy systému výskumu a inovácie;
- b) Investičné ciele v oblasti výskumu a vývoja nielen podnecujú celkovú mieru zvýšenia výdavkov na výskum a vývoj, ale takisto odrážajú kvalitatívnejšie ciele z hľadiska vedeckého, technického, spoločenského alebo priemyselného smerovania; to platí najmä pre verejné výdavky na výskum a vývoj podporujúce priority EVP vrátane reforiem vnútroštátnych systémov výskumu a inovácie, udržateľné a konkurencieschopné hospodárstvo a dvojakú transformáciu.

4. Potvrdiť svoj zámer zvýšiť investície do výskumu a vývoja na úrovni Únie nasledovne:

- a) zvýšiť celkové výdavky na výskum a vývoj na 3 % HDP EÚ (ďalej len „cieľ 3 %“);
- b) zvýšiť celkovú podporu výskumu a vývoja z verejných zdrojov na 1,25 % HDP EÚ do roku 2030;
- c) zvýšiť podiel vnútroštátnych verejných výdavkov na výskum a vývoj vyčlenených na spoločné programy, výskumné infraštruktúry a európske

partnerstvá na 5 % vnútroštátnych verejných finančných prostriedkov určených na výskum a vývoj do roku 2030;

- d) zvýšiť celkové výdavky na výskum a vývoj o 50 % počas nasledujúcich piatich rokov v prípade členských štátov, ktoré zaostávajú za priemernými výdavkami EÚ na výskum a vývoj vyjadrenými ako percentuálny podiel HDP.

5. Na dobrovoľnej báze stanoviť národné investičné ciele pre:

- a) plánovanú podporu výskumu a vývoja z verejných zdrojov vyjadrenú ako percentuálny podiel HDP;
- b) percentuálny podiel vnútroštátnych verejných výdavkov na výskum a vývoj vyčlenených na spoločné programy, výskumné infraštruktúry a európske partnerstvá;
- c) očakávané zvýšenie celkových výdavkov na výskum a vývoj v prípade členských štátov, ktoré zaostávajú za priemernými výdavkami EÚ na výskum a vývoj vyjadrenými ako percentuálny podiel HDP.

4. KOORDINÁCIA POLITÍK

6. Vykonávať vylepšený monitorovací a koordinačný systém s cieľom zabezpečiť pokrok v dosahovaní priorít EVP. To si vyžaduje:

- a) koordináciu a podporu na úrovni Únie, od fázy strategického plánovania a navrhovania po fázu vykonávania a monitorovania, prostredníctvom škály jednoduchších a menej zaťažujúcich politických nástrojov a postupov:
  - **spoločný politický program EVP**, v ktorom sa stanovujú spoločne schválené opatrenia EVP, ktoré sa majú vykonávať koordinovaným spôsobom, v súlade so spoločnými zásadami v oblasti výskumu a inovácie a s prioritami EVP stanovenými v tomto pakte. Politický program EVP by mal byť jasný a realizovateľný a malo by sa v ňom vymedzovať a opisovať každé opatrenie vzhľadom na jeho vykonávanie (na úrovni Únie a/alebo na vnútroštátnej úrovni),
  - **osobitná online politická platforma venovaná EVP** na podávanie správ o i) vykonávaní politického programu EVP (na úrovni Únie a vnútroštátnej úrovni) a o ii) ďalších investíciách, reformách a činnostiach podporujúcich zásady a prioritné oblasti EVP stanovené v tomto pakte,
  - **prehľad výsledkov EVP**, pomocou ktorého sa monitoruje pokrok v dosahovaní cieľov EVP na vnútroštátnej úrovni a úrovni Únie prostredníctvom kombinácie ukazovateľov a kvalitatívnych analýz týkajúcich sa priorít EVP. Prehľad výsledkov EVP by sa mal pravidelne aktualizovať,
  - **pravidelné dialógy o politike medzi členskými štátmi a Komisiou**, dvojstranné aj viacstranné, zamerané na podporu vykonávania politického programu EVP, a to najmä prostredníctvom výmeny najlepších postupov a činností vzájomného učenia, sa uskutočňujú vo fóre EVP pre transformáciu.

Komisia bude poskytovať ďalšiu podporu prostredníctvom nástroja politickej podpory programu Horizont a Nástroja technickej podpory.

- b) Spoločné schválenie spoločného politického programu EVP Komisiou a členskými štátmi, ktorý bude vychádzať z prehľadu výsledkov EVP a zo strategického poradenstva Výboru pre európsky výskumný priestor a inováciu (ERAC) a bude nadväzovať na náležitú spoluprácu so zainteresovanými stranami. Návrh politického programu EVP vypracúva fórum EVP pre transformáciu.
- c) Po schválení politického programu EVP si členské štáty a Komisia vymieňajú informácie o svojich politikách a programoch, ktoré prispievajú k vykonávaniu politického programu EVP a v širšom zmysle prispievajú k zásadám a prioritám stanoveným v tomto pakte. Patria medzi ne informácie o vykonávaní súčasných politík a programov a plánovaní budúcich politík a programov, ktoré sa vymieňajú prostredníctvom online politickej platformy venovanej EVP.
- d) Komisia preskúmava vykonávanie politického programu EVP na vnútroštátnej úrovni a uverejňuje výročnú správu o súčasnom stave uskutočňovania EVP vrátane samostatných správ o pokroku každého členského štátu. Vytvorí sa tým základ pre pravidelné dialógy o politike medzi členskými štátmi a Komisiou.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*